

Bezinning 640: Weerloos gekruisigd

Matteus 27,32-37 = fragment passiezondag A-jaar

Het Woord

Bij het verlaten van het pretorium troffen ze een man uit Cyrene die Simon heette, en hem dwongen ze het kruis te dragen. Zo kwamen ze bij de plek die Golgota genoemd wordt, wat 'schedelplaats' betekent. Ze gaven Jezus met gal vermengde wijn, maar toen Hij die geproefd had, weigerde Hij ervan te drinken. Nadat ze Hem gekruisigd hadden, verdeelden ze zijn kleren onder elkaar door erom te dobbelen. En ze bleven daar zitten om Hem te bewaken. Boven zijn hoofd bevestigden ze de aanklacht, die luidde: 'Dit is Jezus, de Koning van de joden.'

Stilte bij het Woord

Een woord bij het Woord

Men brengt Jezus na de geseling – die zeer uitputtend was – buiten het paleis van Pilatus en leidt Hem naar de plaats waar Hij zal sterven. Omdat Hij te zwak is om zelf de dwarsbalk te dragen (de verticale balken bleven op de executieplaats in de grond steken), vordert men Simon. Simon komt uit Cyrene en is dus een vreemdeling. Hij vertegenwoordigt alle christenen die in navolging van Jezus hun kruis zullen opnemen. Vaak opgevorderd en dus niet uit vrije wil.

De plaats heet Golgota en ligt buiten de stad. In het Latijn wordt die naam Calvarie¹, een woord dat we goed kennen. Men biedt Hem wijn met gal aan, alweer een middel om met Hem te spotten. Dat gebaar verwijst naar een psalm (69,22). Ook het bordje boven Jezus' hoofd is spottend bedoeld. Het geeft de reden aan waarom Jezus gekruisigd wordt: 'Hij is de Koning van de joden.' Matteus maakt een inclusie met het begin van zijn evangelie, waar de wijzen uit het Oosten in Jeruzalem de pasgeboren Koning van de joden komen zoeken (Matteus 2,2). Ja, Jezus Koning, maar zijn troon is het kruis.

Wijn met gal werkt narcotisch. Het verdooft. En juist daarom wil Jezus niet drinken. Hij wil op een lucide manier zijn lijden en doodstrijd doorstaan.

¹ Calvarie is 'Calvaria' in het Latijns. Dit woord komt 'calva' dat 'schedel' betekent. Het Hebreeuws woord voor schedel is 'gulgöleb', het Aramese 'gulgoltä'. In het bijbels Grieks werd dat 'golgotha'.

Het kruisigen zelf wordt bijzonder sober vermeld. De beulen hadden het recht alles onder elkaar te verdelen wat de terechtgestelde bij zich had. Maar Matteus verwijst met zijn tekst nogmaals naar een psalm (22,19). Jezus zal totaal naakt sterven, ontdaan van al zijn sociale waardigheid.

De wachters bij het kruis moeten verzekeren dat er noch voor zijn sterven noch erna bedrog in het spel kan zijn. De verrijzenis zal reëel zijn. Jezus sterft werkelijk maar Hij zal ook werkelijk uit de dood opstaan. Aan dat kerngeloof van de christenen kan niet getwijfeld worden.

Het Woord in mijn leven

Wanneer werd ik opgevorderd om het lijden van iemand anders te helpen dragen? Ken ik een vreemdeling die de last van iemand van het eigen volk helpt dragen? Zoek ik soms op een verkeerde manier de verdoving? Hoe groot is mijn twijfel over Jezus' sterven en verrijzen?

Bidden met het Woord

Heer Jezus,
Simon van Syrene
is ons allen voorgegaan
in het dragen van het kruis.
Heel veel mensen wereldwijd
zijn hem nadien gevolgd.
Uit liefde voor U, Heer,
uit liefde voor anderen,
hebben ze het lijden aanvaard
en zijn ze trouw gebleven
aan hun roeping en zending.
Geef hun ook de grote vreugde
van de verrijzenis bij U,
in het heerlijke eeuwige leven.
Laat hen U ook daarin volgen.
U wordt nog steeds gekruisigd
in heel veel weerloze mensen.
Wees hun kracht en troost. Amen.

© Eric Haelvoet 2017